

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

III. Calumniæ Flacianorum in Melanct. Comitia Augustæ, & consultatio
inter Cath. & Protest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1547.

*Cam. in vi.
Mel p. 269.
Lectioes
re. am. ur.*

III.

Calumnia
Flaciano-
rum recru-
descit.

Sleid. li. 19.

Comitia
Ordinum
Augustæ.

Luth. ter-
giuersatio.

turbo quidam, miserandum in modum diffi-
parat: Cuius rei cura Melanchthoni cum pri-
mis demandata fuit. Hic igitur ubi VVitté-
bergam redijt, cæteri quoq; professores, qui
magnam partem ad vicinas Marchiæ ciuitates,
velut in portum secesserāt, ex latibulis pau-
latim reuerterunt. Tandem rebus ut cunquē
constitutis, Octobr. die 24. noui principis
auspicijs lectiones resumptæ fuerūt. Et Me-
lanchthon quidem epistol. D. Pauli ad Co-
lossenses initio; paulo post Prouerbia Salo-
monis enarranda suscepit.

Cæterum vix in Vniuersitate docendi fa-
ctam fuit initium, cum vetus illa, de qua nō
semel iam ante diximus, in Melanchtho-
nem calumnia per aduersarios suscitata re-
crudit; quæ belli tempore, cum omnes esse-
rent in communi periculo, non nihil cōquie-
uerat. Et primum quidem rumusculi de eo
subobscuri, post aperti clamores per æmu-
los sparsi sunt, quibus inconstantia passim
& proditæ veritatis accusabatur. Id per hanc
occasionem factum accepimus. Cæsar, con-
fecto bello Saxonico, mense Septembri,
principes & Ordines Augustam vocauit ad
Conuentum, in quo postulatum inter cæte-
ra fuit, vt in causa religionis principes se
Concilij decretis obtemperaturos promit-
terent. Et Catholici quidem hac in re mo-
rem gesserunt Cæsari non grauatim: At Fri-
dericus Palatinus, & Mauritius Saxo Ele-
ctores, non nihil tergiuersati sunt: Cum qui-
bus

bus Cæsar per internuncios humaniter e-
 git & benignè, eosque commodis sermoni-
 bus permouit tandem, vt assentirentur:
 Quâ de re mentem suam ad 24. Octobr.
 principes isti declararunt, eodem die nimi-
 rum, quo Melanchthon cæteri que profes-
 sores in Academiâ VVittenbergenfi, col-
 lecto auditorum cœtu lectiones sunt au-
 spicati; quemadmodum paulò antè dixi-
 mus.

Factum hoc Lutherani per Saxoniâ mali-
 gnè admodum interpretabâtur, nec secus ac-
 cipiebant, quam si Mauritijs euangelij do-
 ctrinam abiecerit, & iugum denuò subierit
 Romani Pontificis, à quo gloriari solent,
 se pridem Luthero vindice liberatos. Huic
 igitur principi, quia se Melanchthon alijsque
 nonnulli, desertis Ioannis Friderici capti-
 ui filijs adiungebant, defectionis ab euan-
 gelio & proditæ religionis ab æmulis Ienen-
 sibus, alijsque factionis istius accusabantur:
 Idque mulsitando primum secretisque ser-
 monibus, dum recens erat bellicarum cala-
 mitatum memoria: sed paulò post obscuri
 rumusculi in apertos clamores eruperunt:
 Egerat negotium hoc Cæsar cum Mauritio
 priuatim quidem, & secreto; sed impediri
 non potuit, quin rumor hac de re dimanaret
 in vulgus; quem auide confestim exceperunt
 isti, qui nouum hunc Electorem odio pro-
 sequebâtur. Et quia dicere nihil audebant in
 ipsum

ANNO
 1547.

Mauritius
 arguitur
 de papif-
 mo ample-
 xo.

Flacianorū
 in Melāch.
 amarulen-
 tia.

diffi-
 mpri-
 Vitti-
 es, qui
 tates,
 pau-
 inque
 ncipis
 Me-
 Co-
 Salo-
 di fa-
 na, nō
 tho-
 ra re-
 es ef-
 quie-
 le eo
 mu-
 sim
 hanc
 con-
 bri,
 it ad
 xte-
 es se
 mit-
 no-
 Fri-
 Ele-
 qui-
 bus

ANNO
1547.

Melancht.
duriter increpatur.

Origo nominis Adiphoristarum.

Flaciani,
rigidi Lutherani dicti.

ipsum principem, in professores academicos, aliosque concionatores, qui, relictis Electoris captivi filijs, tergum obuerterant occidendi soli, & orientem venerabantur, odium atque amarulentiam liberius effundebant. Imprimis verò Melanchthonem durius flagellabant præ cæteris; quod cum ipse ceu quidam Elisæus in Eliæ germanici locum surrogatus, hominum opinione familiam duceret, parum vel nihil haberet Lutherani spiritus; imò totus à Lutheri vestigijs in diuersum ire videretur. Ita factum est, vt liuor & odiū, quod in eum conceperant prorsus implacabile, grauius incrudesceret: Quam ad rem non parum attulit momenti iudicium ipsius Melanchthonis de rebus adiaphoris, vel ritibus externis in diuino cultu; de quibus post bellum germanicum inter Lutheranos variè, magnaque cum acerbitate disputatum fuit, sententijs ad eum modum discrepantibus, vt hinc noua distractio nasceretur. Melanchthon enim alijque nonnulli, qui non recusandum asserebant, quin pacis & concordiae studio Catholicæ ceremoniæ quædam in diuino cultu restituerentur, quas ipsi more suo non necessarias quidem, sed nec impias iudicabant; hi, inquam, à Flacianis, quæ rigidorum Lutheranorum factio est, Adiphoristæ nominabantur; quos isti recipiendis huiusmodi ritibus negare Christum, & causam euangelicam prodere clamitabant. Atque hæc disputationes ex Comitijs Augustanis, de quibus

quibus paulò suprà diximus, eorumque de- ANNO
creto de religione, originem habuerunt: Qua 1547.
de re, vt hoc loco quædam inseramus, insti-
tuti nostri ratio postulare videtur. Melanch-
thonis historiam scribimus, quæ plena non
erit, nisi fontem aperiamus earum actionum
atque disputationum, quæ porrò deinceps
eum ad mortem vsque duriter exercuerunt.

Cùm Tridentina synodus editis quibus-
dam Canonibus, armorum strepitu turbata
esset, vel Bononiam potius à Pontifice trans- Cæsaris stu-
lata, & res nonnihil extrahenda videretur, dium in
Cæsar in Augustano Comitio de medijs co- instituēda
gitandum censuit, quibus interea temporis, conformi-
tum Concilium maturè discuteret contro- tate reli-
uersas omnes, vtriusque partis animi non- gionis.
nihil coniungerentur, vt scilicet in doctrina
religionis, externoque cultu quædam esset
conformitas, nec alij longiūs ab alijs dissili-
rent: Qua de re dum sollicitè cogitat, prin- Sleid. li. 20.
cipes nonnulli magni nominis, scriptum illi Ei scriptū à
quoddam offerunt, accommodatum huic in- principib⁹
stituto; quod ille Theologis quibusdam cō- offertur.
cordiæ & pacis amātibus examinandum de-
dit. Hi fuerunt, Iulius Pflugius Naumbur-
gensis Episcopus, cui Cæsar nuper admodū
Episcopalem cathedram, Ambsdorffio de- Theologis
turbato restituerat, tum Michaël Sidonius vtriusque
Suffraganeus Moguntinus, & Ioannes Agri- partis da-
cola Islebius Electoris Brandenburgici con- tur exami-
cionator, is ipse, qui hæresin Antinomicam nandum.
(scædum illud monstrum) haustam è Lutheri
scrip-

ANNO
1547.

Eorum in-
dustria.

Item iudi-
cium de li-
bro obla-
to.

scriptis ante decennium produxerat. Neque
verò segniter aut perfunctoriè negotium si-
bi commissum executi sunt; sed accuratè
summaque fide. Non enim scriptum hoc
modo perlegerunt attentè; & ponderarunt
singula; sed & acta perlustrarunt omnium
colloquiorum, quæ iussu Cæsaris ad conci-
lianda dogmata superioribus annis Augusta
primum, post V Vormatiæ, demum & Ra-
tisbonæ habita fuerunt. Quin & librum il-
lum adhibuerunt, quem Cæsar ann. 1541.
Ratisbonæ collocutoribus discutiendum
proposuerat, vt suprâ diximus. His inter
se collatis, cum omnia diligenter expen-
dissent, responderunt tandem, Libro hoc,
modo sanè intelligatur, nihil contineri
Catholicæ fidei contrarium, præter duo
quædam; quod in eo scilicet & communio
probetur vtriusque speciei, & sacerdotum
coniugium.

IV. Cæsar intellecta Theologorum sententia,
Ann. 1548. Protestantium animos, Mauritij cum pri-
Cæsar cona- mis, pertentandos censuit, & huic instituto
tur priua- conciliandos, priusquam librum hunc Or-
tim Mau- dinibus in confesso proponeret; ne si pub-
ritium ad licè reclamarent, vt superioribus annis non
cõcordiam femel factum meminerat, noua quædam
inducere. inter Ordines distractio nasceretur. Itaque
duobus Electoribus, Moguntino & Bran-
deburgico in mandatis dedit, vt hac de re
cum Mauritio priuatim agerent, eumque
permouerent quibus possent rationibus, vt
atten-